

RP 26/2023 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om el- och naturgasnätsavgifter ändras. El- och naturgasnätsavgifterna behöver höjas så att de motsvarar Energimyndighetens betalningsandel av kostnaderna för den positionsdatatjänstverksamhet som upprätthålls av Transport- och kommunikationsverket.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3 Målsättning	3
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	3
4.1 Förslagen.....	3
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	3
5 Remissvar	4
6 Ikraftträdande.....	4
7 Förhållande till budgetpropositionen	4
LAGFÖRSLAG	5
Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter.....	5
BILAGA	6
PARALLELLEXT	6
Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter.....	6

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Energimyndigheten har från och med 2022 finansierat den positionsdatatjänstverksamhet som upprätthålls av Transport- och kommunikationsverket till den del det gäller elnätsinnehavarnas andel, vilken utgör en tredjedel av de totala kostnaderna för verksamheten. År 2022 utgjorde avgiften 100 000 euro och under de därpå följande åren, från och med 2023, 400 000 euro per år.

El- och naturgasnätsavgifterna ska höjas med ett belopp som motsvarar merkostnaderna för att avgifterna fortsättningsvis ska täcka kostnaderna för nätövervakningen.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Energimyndighetens verksamhet finansieras huvudsakligen genom tillståndsavgifter som tas ut från dem som omfattas av övervakningen samt genom el- och naturgasnätsavgifter som betalas till staten enligt lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Avgifterna höjdes senast 2022. Elnätsavgiften för en innehavare av eldistributionsnät och en innehavare av högspänningsdistributionsnät är för närvarande 1,6 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro. Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,6 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro. År 2018 tog Energimyndigheten ut el- och naturgasnätsavgifter till ett belopp av 3,75 miljoner euro, år 2019 till ett belopp av 3,86 miljoner euro, år 2020 till ett belopp av 3,91 miljoner euro, år 2021 till ett belopp av 4,00 miljoner euro och år 2022 till ett belopp av 5,14 miljoner euro.

3 Målsättning

Syftet med lagen är att höja el- och naturgasnätsavgifterna så att de motsvarar Energimyndighetens merkostnader, för att avgifterna fortsättningsvis ska täcka kostnaderna för nätövervakningen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 Förslagen

Det föreslås att elnätsavgiften för en innehavare av eldistributionsnät och en innehavare av högspänningsdistributionsnät höjs till 1,7 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst till 7 000 euro. Dessutom föreslås det att naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas höjs till 1,7 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst till 7 000 euro.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Genomförandet av förslaget höjer i viss grad utgifterna för innehavare av distributionsnät för el och naturgas. De avgiftsförhöjningar som gäller distributionsnätverksamheten för el och naturgas kan höja distributionspriserna med några promille.

Genomförandet av lagförslaget ökar skatteintäkten med cirka 300 000 euro. Den årliga skatteintäkten beror på storleken på nätbolagens omsättning som kan variera mellan olika år. Genom den nu föreslagna höjningen av nätavgiften kan man sannolikt från och med 2024 samla in det eftersträvade beloppet på minst 300 000 euro till staten.

5 Remissvar

Utlåtanden om propositionen begärdes på sommaren 2022 av finansministeriet, Energimyndigheten, Finsk Energiindustri rf, Suomen Kaasuyhdistys ry och Lokalkraft rf.

Fyra remissinstanser lämnade ett utlåtande om propositionen. En av dem ansåg att den föreslagna höjningen av nätavgifterna är motiverad, medan tre förhöll sig reserverade till den. Remissinstanserna oroade sig i synnerhet över hur höga överföringsavgifterna för el blir för slutkonsumenterna och över kostnadsfördelningens öppenhet. De höjda avgifterna för distributionsnätets verksamheten för el och naturgas kan höja distributionspriserna med några promille. I denna proposition tas det inte ställning till öppenheten i fråga om kostnaderna för positionsdatatjänsten eller till fördelningen av kostnaderna mellan olika nättaktörer. Syftet med lagen är att ta ut nätavgifter till ett belopp som motsvarar kostnaderna för övervakningen. Avgifterna håller på att bli efter de stigande kostnaderna, varför utlåtandena inte har kunnat beaktas.

6 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2024.

7 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den. I budgetpropositionen beräknas det att det inflyter 5 860 000 euro i inkomster under moment 11.19.10 *El- och naturgasnätavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken*, varav nätavgifternas andel är 5 270 000 euro. De utgifter som finansieras med nätavgifter har beaktats under moment 32.60.01 *Energimyndighetens omkostnader*.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012) 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana
de lyder i lag 1149/2021, som följer:

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät och en innehavare av
högspänningsdistributionsnät är 1,7 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten
under den senast avslutade räkenskapsperioden, dock minst 7 000 euro.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,7 promille av
försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade räkenskapsperioden,
dock minst 7 000 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 5 oktober 2023

Statsminister

Petteri Orpo

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om el- och naturgasnätsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012) 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana
de lyder i lag 1149/2021, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för en innehavare av
distributionsnät och en innehavare av
högspänningsdistributionsnät är 1,6 promille
av försäljningsintäkterna av nätverksamheten
under den senast avslutade
räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av
distributionsnät för naturgas är 1,6 promille av
försäljningsintäkterna av nätverksamheten
under den senast avslutade
räkenskapsperioden, dock minst 6 000 euro.

Föreslagen lydelse

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för en innehavare av
distributionsnät och en innehavare av
högspänningsdistributionsnät är 1,7 promille
av försäljningsintäkterna av nätverksamheten
under den senast avslutade
räkenskapsperioden, dock minst 7 000 euro.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av
distributionsnät för naturgas är 1,7 promille av
försäljningsintäkterna av nätverksamheten
under den senast avslutade
räkenskapsperioden, dock minst 7 000 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .
